

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsak pon-
deljek in stane s
poštnino vred za
celo leto 40 Din, za
pol leta 20 Din, za
četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-Socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
....

Oglasi:

☐ cm stane 75 par
Pri večkratni obja-
vi primeren popust
....

Posamezna številka

1 dinar

2. številka

Murska Sobota, dne 26. marca 1923.

I. leto.

*Želimo vsem našim čitateljem
vesele vüzemske praznike!*

Uredništvo.

Poraz socialističnih strank v Sloveniji.

Točneje menda ne bi mogli označiti izida volitev, ki so se vršile dne 18. marca 1923 v našo narodno skupščino. Za socialistične stranke v Sloveniji gotovo ni častno, za slovensko delavstvo, za naš manualni in duševni proletarijat pa tudi nikakor ni od koristi, da v sedanjem parlamentu ne bo imel nobenega poslanca. Bilo pa bi napačno, ako bi porazu socialistične misli pripisovali več pomembnosti, kakor si je ta poraz v resnici zaslužil. Socialistična misel nikakor ni zaspala, ideja ni propadla, le v ozadje je stopila vzpričo danih razmer. Slovenski narod, ki je tekom vojne mnogo pretrpel in še več prestradal, se je tekom teh štirih povojnih let gmotno opomogel toliko, da je trenutno nekoliko pozabil na vsakdanje življenjske skrbi. Zato se je sedaj lotil tega, da reši tisto vprašanje, katero bi bil moral rešiti že leta 1918, takrat, ko je razpadla Avstro-Ogrska. V svojem velikem veselju nad koncem vojne in razsulo habsburškega cesarstva si naš narod ob prevratu sploh ni resno stavil vprašanja, kakšno državno obliko bi naj imela država, ki si jo je zamislil kot „Slovenijo“ oziroma kot „Jugoslavijo“. In ker si tega vprašanja takrat stavil ni, si tudi nanj odgovora ni poiskal. Narodni voditelji tega vprašanja ljudstvo nikdar stavili niso, torej tudi ljudstvo nanj odgovorilo ni. In tako se je zgodilo, da smo imeli ob prevratu Slovenci v Ljubljani svojo republikansko vlado „Narodni svet“. Ne da bi vprašali ljudstvo za njegovo voljo, so takratni voditelji, člani „Narodnega sveta“ skupno z zastopniki „Narodnega vijeća“ v Zagrebu in z zastopniki kraljevine Srbije določili kraljevino kot državno obliko nove države „Jugoslavije“, ki je potem v ustavi dobila naziv „Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev“. Proti novi državni obliki se je večal odpor od dne do dne očitneje. Republikanske in socialistične stranke Jugoslavije so pri volitvah v ustavodajno skupščino dosegle znatne uspehe. Monarhisti so odgovorili s čim večjim centraliziranjem in monarhističnim pompom. Pri-
znali so dejansko nadvlado srbskega

plemena. Istočasno pa so se odtujili Hrvati in Slovenci vedno bolj in bolj centralistični in monarhistični ideji. In danes zahteva ves — tako lahko rečemo — slovenski in ves hrvaški narod pokrajinske avtonomije in republikansko obliko države. Pa že pred volitvami 1. 1920 je velik del našega naroda to zahteval. Ako je sedaj glasoval proti vsem, ki so se izrekli za centralistično upravo in za monarhično obliko, potem je s tem celemu svetu dovolj jasno povedal, da se ne strinja s sedanjim notranjim političnim položajem in z režimom. Naš narod vidi vse gorje v tem, da smo odvisni od Beograda in da imamo kralja. Pravi, da bi bilo vse bolje, da bi ne bilo nobenih ali pa vsaj ne toliko gmotnih neprilik, ako bi imeli nekako samostojno vlado v Ljubljani oziroma v Zagrebu in ako bi se ne potrošilo tako ogromnih svot za kraljevski dom in za tisti aparat, ki je nujna in neizogibna pritiklina vsake monarhije. Ali izvira vse zlo res le iz centralizma in iz monarhične oblike, na to je težko odgovoriti docela objektivno. Mi o tem resno dvomimo. Dejstvo pa je, da je večina Hrvatov in Slovencev proti njima in da polaga narod največ važnosti na to, da se ju uniči. Pri tem zapostavlja narod svoje lastne vsakdanje gmotne težnje. Socialistični poslanci v prejšnji skupščini so se bili odtujili ljudski volji ali pa se ji že od kraja niso znali prilagoditi. Zato jim je ljudstvo odreklo zaupanje in je dne 18. marca oddalo svoje glasove drugim strankam in sicer zlasti tistim dvem, ki sta doslej proti centralizmu in proti monarhistični obliki nastopali najbolj dosledno. To sta stranki slovenskih klerikalcev in hrvaških Radičevcev. Zato je ogromno število socialističnih volilcev volilo Korošca in Radiča. Toda vse to je le trenuten pojav, ki bo pri prvi priliki zopet izginil. Zadnje volitve pa so za vse socialistične stranke Slovenije resen opomin: smotreno delajte, organizirajte, združite se in ne cepite se, zlasti: živite z ljudstvom in izvršujte njegovo voljo, ne vsiljujte mu nekaj, česar ne mara. Potem po prihodnjih volitvah ne bomo več govorili o porazu, ampak o zmagi socialistične misli v Sloveniji.

Vüzem.

Velika noč! Spet prihajaš. Prinašaš nam odrešenje. Vse se te veseli. Narava vstaja, pomlad je prišla s teboj. In veselje. Vsako leto se vračaš, vsako leto stavlja človeštvo vse svoje upanje v Tebe. Čaka na svoje vstajenje. Pa ga ni. Le par trenutkov anksioznosti, veselja in spet ga zagrnejo

vsakdanje skrbi. Tako je življenje! Ne moremo ga predugačiti, ono gre svojo pot naprej, ne pogleda ne na levo, ne na desno, ne zmeni se za milijone ljudi, ki čakajo lepše bodočnosti, vstajenja, pa ga nikoli ne dožive. Ne doživijo ga, ker se niso narodili v zlatih zibelkah. Težko je njim, ki so se narodili v siromaštvu. Njihova življenjska pot je trnjeva in trnjeva ostane. Njim je kakor Jezusu Kristusu. Za nje ni vstajenja, kakor ga tudi za Božjega sina ni bilo, ki se je narodil v jaslicah, in ki je svojo življensko pot končal kot mučenik za človeštvo, da mu vsuje novih duševnih in srčnih močij in ki je vstal za človeštvo, ne za sebe. Pa ga ni bilo vredno in ga še danes ni. In če bi Kristus danes stopil med milijone, ki nosijo njegovo ime, rekel bi jim: „Resnično, resnično Vam povem, mnogo Vas je, ki me nosite na jeziku, a le malo Vas je, ki me nosite v srcu. In še to Vam povem, dokler se ne stresete Vaše hinavščine, ne bo vstajenja za Vas, ki živite v izobilju, a bližnjemu ne pomagate!“

Kaj bo napravil Radič.

Težko je to uganiti, ako se posluša samo njegove besede in ako se čita samo to, kar on piše. Lahko pa je spoznati, kaj bo Radič napravil, ako se pregleda program njegove stranke. Radičeva stranka pravi: Mi Hrvatje smo bili samostojen narod in smo imeli svojo državo, predno je nastala Jugoslavija. Vlade v Beogradu ne priznavamo. Ne priznavamo kraljevine hočemo republiko. Ne priznavamo ustave, ki so jo napravili v Beogradu brez nas. Tudi ne priznavamo zakonov, katere so v Beogradu sklenili in ki se tičejo tudi Hrvatske. Mi smo eden samostojen narod in hočemo to ostati. Nočemo postati ne Srbi, ne Slovenci, pa tudi ne Jugoslaveni. Srbi, in Slovenci so nam bratje. Mi nočemo vladati ni Srbom, ni Slovincem, mi pa tudi nočemo, da bi oni nas vladali. Hočemo pa vendarle ostati združeni v eni državi s Srbi in Slovenci. — Radič je dosleden politik, čeprav enkrat govori tako, drugič pa drugače. On ve, kaj hoče in zato se nam ne bode trebalo čuditi, ako bo izdal v kratkem manifest na narod in v njem povedal, kaj bo stranka napravila, kaj bo v državi in z državo učinila. To lahko za gotovo rečemo že danes, da bodo šle z njim vse stranke, ki imajo v svojem programu revizijo ustave. In teh je mnogo. Tudi med radikali jih bo mnogo za revizijo ustave. Med demokrati takih ljudi tudi ne bo manjkalo. Ako pride do revizije ustave in do avtonomije, potem se bo vihar polegel v naši državi. Bilo pa bi to istinski zelo potrebno, ker drugače se gospodarsko nikdar ne bomo dvignili. Radič bo torej na vsak način nekaj napravil. Čisto gotovo pa je, da ne bo napravil tega, da bi Prekmurje zopet pod Madžare prišlo. To bo še naprej ostala samo pobožna želja tistih, ki imajo tu v Prekmurju svojo vrednost, svoje srce pa na Madjarskem.

Izid volitev v Prekmurju

(okraja Dolnja Lendava in Murska Sobota).

(I. Jugosl. demokratska stranka Kukovec, Kihar. II. Slov. ljudska stranka Korošec, Klekl. III. Slov. republikanska stranka Novačan. IV. Samostojna kmečka stranka Drogenik, Hartner. V. Socijalistična skupina Golouha. VI. Nemška stranka Schauer. VII. Hrvaška seljačka stranka Radič, Čizmežija. VII. Socijalistična skupina Korena. IX. Narodna socijalistična stranka Brandner, Vesnik. X. Radikalna stranka Stojadinović, Benko.)

Ime volišča	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Skupaj
Volilni okraj Dolnja Lendava.											
Beltinci . . .	10	423	4	30	6	5	106	8	3	39	634
Bogojina . . .	7	445	—	8	—	2	16	2	4	30	514
Bratonci . . .	7	365	1	5	20	—	1	2	—	2	403
Centiba . . .	19	32	2	5	1	6	290	10	1	3	369
Črenšovci . . .	6	735	2	1	4	1	27	3	2	3	784
Dobrovnik . . .	4	20	3	100	4	18	341	7	5	54	556
Dolnja Lendava	40	69	2	16	2	13	286	9	12	24	472
Gaberje (Gyertyanoš)	4	112	2	2	1	26	373	16	6	8	540
Gomilica . . .	2	326	—	3	—	—	12	3	2	16	364
Kobilje . . .	16	105	2	10	6	4	177	10	24	20	374
Melinci . . .	5	302	2	8	—	2	152	9	1	6	487
Turnišče . . .	2	521	2	22	1	1	35	1	1	10	596
Velika Poljana .	1	194	2	7	1	2	104	6	—	1	318

Volilni okraj Murska Sobota.

Bakovci . . .	25	350	2	18	3	1	39	4	4	7	452
Bodonci . . .	29	49	—	6	2	19	380	2	2	22	522
Cankova . . .	46	147	1	45	3	1	138	11	12	4	398
Domanjševci .	6	7	4	135	3	2	41	7	7	12	220
Fükšinci . . .	5	237	—	5	5	4	73	6	6	1	363
Fokovci . . .	83	80	2	63	3	10	299	7	7	16	572
Gederovci . . .	11	147	1	7	1	1	45	4	4	17	241
Gornja Lendava	57	277	6	17	7	13	98	21	21	9	516
Gornji Petrovci	91	24	2	105	4	5	246	4	4	2	486
Grlinci . . .	15	212	3	11	—	2	11	10	10	1	267
Hodoš . . .	161	16	1	16	6	3	110	4	4	17	336
Kupšinci . . .	17	109	4	53	—	5	77	5	5	26	298
Kančovci . . .	9	12	—	49	2	2	66	—	—	1	143
Križevci . . .	24	15	—	88	3	13	271	6	6	8	435
Kruplivnik . .	30	109	3	6	4	11	31	11	11	6	317
Kuzdoblanja .	33	94	1	9	2	7	196	4	4	4	366
Markovci . . .	43	86	3	31	4	4	64	1	1	2	241
Martjanci . . .	27	224	—	29	4	14	226	4	4	32	574
Moščanci . . .	3	8	50	24	2	4	143	4	4	5	201
Murska Sobota	107	149	1	48	6	7	133	43	44	120	618
Pečerovci . . .	59	98	4	41	2	17	185	4	3	12	427
Prodanovci . .	15	4	—	26	1	8	222	—	—	11	291
Pucinci . . .	108	92	—	44	1	9	165	2	2	3	433
Sv. Jurij . . .	68	199	4	8	4	6	90	2	2	6	395
Tišina . . .	51	199	—	9	1	3	46	5	5	7	323
Skupaj	1245	6592	65	1111	119	242	5415	240	233	567	15829

Domače vesti.

Iz Murske Sobote. Zaradi obrekovanja kaštigan. Pred božičem je bil pri Dobraju shod Samostojne kmečke stranke. Prišel je minister Pucelj in držal guč. Neki študent Janez Horvat je tudi gor stopil in začel gučati. Pa to, kar je on povedal, ministru Pucelju nej bilo po volji. Pravil je Horvat, da so poslanci Samostojne kmečke stranke kak poslanci kšeftali in si milijone in palače skup spravljali. Pravil je pa tudi — ker je sam klerikalec —, da si od klerikalnih poslancev nobeden nič ni spravil. Pucelju je še posebej očital, da je svoji ženi spravil dovoljenje, da sme 10.000 prašičev (svinj) izvoziti. Za teh očitkov volo je državno pravdnštvo obtožilo Horvata. Ker je ne mogo dokazati, da je istina, da bi Pucelj to bil učinil, je bil Horvat pred okrožnim sodiščem v Mariboru kaznovan na 1000 Din. Kdor na gjulejših guči, naj zato pazi, kaj guči, posebno, če je še mlad, kak g. Horvat. Nejsa zato vsi tolvaje, ki s Kleklinom ne držijo.

Murska Sobota. Udeležba pri volitvah pri nas ni bila posebna. Od 913 volilcev jih je prišlo volit samo 618. Glasovi so se porazgubili po raznih škrinjah. Socijalistične stranke so dobile skupaj le 93 glasov. Ker je v Murski Soboti polovica

volilcev delavskega stanu, se mora iz malenkostnega števila glasov, ki so jih dobile socijalistične stranke, sklepati, da so delavci in obrtniki po veliki večini volili kapitalistične stranke. To je gotovo slabo spričevalo za politično zrelost sobočkih takozvanih „socijalistov“. Vsem se kaže nedosledna, nedisciplinirana šola nekdanje tu vladajoče madjarske socijalno-demokratske stranke. Vzgojila si je le nezanesljive pristaše. Temu se more od pomoči le z intenzivnim, doslednim delom. Drugače je trajen uspeh nemogoč. Uspeh od danes do jutri pa jo tak, kakor jutranja rosa. Pride solnce, pa je vsemu konec.

Gornja Lendava. V petek, dne 16. marca zvečer je bil pri nas v Maršikovi gostilni veliki gjulejš narodno-socijalistične stranke. Dr. Vesnik je razložil program ete stranke. Više edno uro je držal guč. Vsi, šteri so slišali njegove rejči, so bili navdušeni od programa socijalistične stranke. Mogočni „živio“-klici so zaključili shod. Govorila sta tudi g. Flisar iz Ropoče in domačin g. Gomilar. Navzočih je bilo do 150 ljudij. Reči se mora, ka je na nobenem gjulejši ešče toliko ljudstva ne bilo, samo na Koroščevem shodu, ki je bil po meši pod milim nebom, jih je bilo više. Pri volitvah pa je narodno-socijalistična stranka dobila samo 21 votumov. Vzrok temu je to, da se je agitacija prekesno začela in ker je bila prepoštena. Istina je,

to smo vsi dobro prespoznali, da tista stranka največ votumov dobi, ki vse obečavlje in najbolje vsepovprek šinfu (zmerja). To je žalostno, istina pa je denok tak.

Dolnja Lendava. Volitve so pokazale, da je naše ljudstvo politično nezrelo. Dolgo časa pri nas volilci sploh niso vedeli, komu bi svoje votume dali. Zadnje dni pa je prišlo nekaj Radičevih agitatorjev in ti so dobili ljudi na svojo stran. Ako bi Radičevci začeli že prej agitirati, potem bi toliko glasov ne dobili, ker bi za njimi kak nov kandidat prišel, pa ljudem po svoje povedal. Pri nas je dobil Radič dosti glasov. Videli bomo, če bo tudi kaj delal za nas. Če ne, mu prihodnjič glasov več ne damo.

Tedenske vesti.

Prijatelj naših novin. Kdor šče, da mu naše novine ešče nadale pošljemo, naj nam od toga glas da po dopisni karti. Napiše naj etak: Upravištvu tednika „Naš dom“ v Murski Soboti. Na drugi strani naj napiše: Pošljite mi Naš dom. Kdor naroči, nam mora tudi sporočiti svojo natančno adresu.

Republika bo 19. marca 1923. Tako so Radičevi kortešje pravili našimi ljudstvi. 19. marec je prišo, pa republike nega. Pa je tudi ešče tak hitro nede. Sledi je obečo, ka de 25. marca vžgloso republiko. Tudi te den je prišo, pa z republikov je nika nej. Mi Goričanci smo ne Hrvatje, ka li nas Radič noro. Naj nekaj včini ali pa se naj tiho drži. Pa ne, ka obečavlje, pa nika ne spuni, sikdar samo guči, pa nika ne včini.

Izid volitev v okrožju Maribor—Celje—Prekmurje. Volilcev je bilo 140.115; volitev se jih je udeležilo samo 97.491. Količnik je bil 6094. Največ glasov je dobila klerikalna stranka, namreč 56.665, za njo ima največ votumov Radič, za katerega se je nabralo 10.186 kroglic. Za njim pride Schauer, ki je dobil 5981 glasov. Druge stranke so dobile še manj kroglic in so torej propadle. Dobile pa so demokratska stranka (dr. Kukovec) 5169, socijalistična stranka Golouha 5734, samostojna kmečka (Drogenik) 4553, socijalistična skupina Korena 4280, narodna socijalistična stranka (Brandner) 2690, republ. stranka drja Novačana 1461 radikalna stranka (dr. Stojadinović pa 1365 glasov.

Od katerih strank so naši novozvoljeni poslanci? V celém jih je 312. Od teh radikalcev 109, Radičevičev 69, demokratov 52, slovenskih klerikalcev 21, Špahovcev 18, Džemijetov 13, zemljeradnikov 10, Nemcev 8, Bunjevcev 3, Drinkovičeve skupine 2, črnogorska avtonomista 2, socijalista 2, srbske stranke 1 in Rumun tudi 1.

Što so poslanci iz Slovenije? Josip Reisner, dr. Anton Korošec, Anton Sušnik, dr. Franc Kukovec, Ivan Stanovnik, Josip Gostinčar, Ivan Brodar, Janez Štercin, Franjo Kremžar, Karec Škulj, Ivan Pucelj, Franjo Žebot, dr. Josip Hohnjec, Davorin Kranjec, Vladimir Pušenjak, Janko Vesenjaj, Štefan Falež, Jaka Vrečko, Josip Klekl, Geza Šiftar, Andrej Bedjanič, Jurij Kugovnik, Stjepan Radič, Štefan Čizmežija in Franc Schauer. Komu trebej kakšno pomoč, naj se na gori imenovane poslance obrne. Ti mu pomagajo, razume se, če znajo.

Krojaški mojstri iz Slovenije so imeli v Celju shod, da se domenijo, za koliko bodejo zvišali plačo pomočnikom.

Sokolska skupščina (gjulejš). V Beogradu se je vršila minulo soboto in nedeljo skupščina Jugoslovanske sokolske

zveze. Iz vseh krajev Jugoslavije so prihiteli v Beograd Sokoli, da napravijo račun o svojem delu. Za starosta je izvoljen zopet dr. Ravnihar, za načelnika pa dr. Murnik. Sokolstvo se pri nas lepo razvija. Nova društva se ustanavljajo, vedno novi člani pristopajo. Sedaj je v naši državi 406 sokolskih društev, Sokolov je 42.249, Sokolic pa 12.906. To je lepo število. Tudi v Murski Soboti je društvo Sokol. Toda le malo se čuje o tem društvu. Dobro bi bilo, da se malo gane, gre med narod in si tam dobi članov, posebno telovadcev.

Na smrt obsojen in obešen. A. Lichtenwalner, črevljarski iz Ormoža je lani zadavil svojo ženo ter nato še s sekirami razbijal in sekal po truplu. Porotno sodišče v Mariboru ga je dne 11. decembra lanskega leta obsodilo na smrt. Danes je bil obešen. Pred 25 leti je bil v Mariboru na smrt obsojen in obešen neki Bračko, tudi zavoljo umora. Od tistega mal pa do danes ni bil v Mariboru nikdo več obešen. Lichtenwalner je šel mirno v smrt.

Nove volitve. Beogradske novine pišejo, da se vršijo avgusta nove volitve. To bi seve radikalci radi videli, pa bo morda le pobožna želja ostala.

Izvozna carina na pšenico bo znižana od 150 Din na 60 Din za 100 kg. To zavoljo tega, ker je pri nas ešče dosta lanske pšenice.

V Banatu so nekatere reke (vode) tako narasle, da stojijo cele vesnice v vodi. Posebno v Bečkereku je voda mnogo kvara učinila.

V Sarajevu je bil potres. Več hiš (hramov) je vkup spadnola.

Radičevski in klerikalni poslanci so imeli preminotični teden v Ljubljani poguč zavoljo skupnega postopanja.

Železnice. Pri nas preide južna železnica v kratkem v državne roke. V Italiji pa je fašistovska vlada odredila, da se državne železnice zasebnikom dajo v zakup (v arende).

Naseljenost v naši državi. Izmed vseh pokrajin naše države je najbolj gosto naseljena Medijmurje, ki obsega 775 kvadratnih km in šteje 96.945 prebivalcev. Na 1 km² prihaja torej 125 prebivalcev. Za Medijmurjem je na gošče naseljena Bačka in Baranja, ki štejeta 797.873 prebivalcev na 9926 km². Na vsak km² prihaja nekaj nad 80 prebivalcev. Na tretjem mestu je najbolj gosto naseljena Slovenija s Prekmurjem. Slovenija obsega 16.197 km² in šteje 1.056.464 prebivalcev. Na enem km² živi torej v Sloveniji in v Prekmurju 65 ljudi. Hrvaška in Slavonija obsega 42.534 km² in šteje 2.613.938 prebivalcev. Na 1 km² živi tu 61 ljudi. Na petem mestu je Banat, ki obsega 9776 km² in šteje 582.540 prebivalcev. Na 1 km² prihaja 59 ljudi. Na šestem mestu so otoki hrvatskega Primorja, kjer stanuje 56 prebivalcev na 1 km². Ti otoki merijo 513 km² in štejejo 28.710 prebivalcev. Na sedmem mestu je bivša kraljevina Srbija s površino 49.950 km² in s prebivalstvom 2.655.078. Na 1 km² živi tu 53 ljudi. Dalmacija ima površino 12.732 km² in šteje 621.420 prebivalcev. Na 1 km² živi tu 50 ljudi. Bosna in Hercegovina šteje 1.889.929 prebivalcev in ima površino 51.199 km². Tu živi 40 ljudi na 1 km². Južna Srbija (Makedonija) obsega 45.717 km² in šteje 1.474.560 prebivalcev. Na 1 km² prebiva tu 32 ljudi. Najbolj redko je naseljena Črna gora, ki ima površino 9668 km² in šteje 199.857 prebivalcev. Tu živi na enem km² samo 27³/₄ prebivalcev. Povprečno v celi državi živi na enem km² 48¹/₄ prebivalca. V celi državi so najbolj gosto naseljeni kraji okrog Zagreba in Varaždina, najslabše pa okrog Nikšića v Črnigori in Kavadara v Južni Srbiji.

Nemci se zanimajo za naš les. Neke nemške tvrdke iz Berlina so se obrnile na naše ministrstvo trgovine in industrije s prošnjo, da bi jim poslali naslove naših izvoznih lesnih tvrdk. Ministrstvo je pozvalo vse naše trgovinske in obrtne zbornice, da zberejo te naslove v svojem območju in jih pošljejo ministrstvu.

Čebulno seme prosto uvozne carine. „Narodne Novine“ od 10. t. m. prinašajo odlok, ed je seme od čebule oproščeno uvozne carine.

V Ljubljani bo v času od 1. do 10. septembra velesoj za vzorce.

Po svetu.

Madžarska. Tu vlada admiral Horthy še naprej prav po grofovsko. Nikdo ne sme protigučati. Sedaj so proglasili preki sod in vsakšni šteri bode demonstriral proti vladi, bode obešen. Nobene svobode nega na Vogrskem. Zato pa je tudi vogrska krona silno spadnola. Papirnatih bankovcev imajo za 77 milijard kron. Če bo na Vogrskem še dolgo naprej tak šlo, tak bo njihov penaz v kratkem tako malo vreden kak nemškoavstrijski. No, zato vsikdar vogrski penaz ešče bole stoji kak ruski rubelj, ki je zdaj že tako malovreden, da so sedaj dali natisnute bankovce, ki imajo napisano: 1 milijarda, to je jezero milijonov.

Na Madžarskem bode revolucija. Ako kaka vlada nima dosti soli v glavi, da bi po pameti vladala in državljane pri zadovoljstvu držala, potem začne s silo, z terorjem. To je stara, nam vsem dobro znana istina. Madžarski ide slabo. Veliko vojsko vzdržujejo, vsi samo študirajo, kako bi zopet vse zemlje nazaj dobili, ki so je zgubili, delajo pa le malo. Vojska stane mnogo denarja in ker zlata nimajo, tiskajo papirnat novce. Vedno več jih je, zato pa je madžarska krona od dneva do dneva manje vredna. Druginja narašča. Zato so vsi siromašni ljudje nezadovoljni in se hudujejo na vlado. Da svojo nevoljo javno pokažejo, demonstrirajo proti vladi. V Pešti, v Segedinu so se zbili orožniki in civili. Najhujše je v Pečuhu, kjer je mnogo rudarjev in fabriških delavcev in ki so organizirani. Ti vladi največ nevolje delajo. Ako na Madžarskem v kratkem ne bode zopet mir, potem se lahko zgodi, da bo čez par tednov revolucija in da bo potem za dolgo časa konec komandi grofov in pušpekov (škofov), ki mislijo, da je ljudstvo zavoljo njih tu in da morajo vsi poslušati to veliko gospodo. Pa svet ni več tak nor (neumen), da bi se pokoraval. Pride čas, pa tudi zatiranemu zavre kri. Teror rodi teror. Zato pa, kdor hoče vladati, naj ne bo nasilen!

Socijalistične demonstracije v Budimpešti. Že dalje časa prihajajo iz Madžarske poročila o krvavih demonstracijah po večjih mestih, posebno pa iz Budimpešte. Ljudje so že nevoljni nad Horthyjevo vlado. Preminotični teden so bile pred vladno palačo velike demonstracije. Socijalisti so nosili table z napisi: „Živela republika“ in „doli z vlado“, „doli s Horthyjem“. Delavci in policija so se zgrabili. Više 50 je mrtvih, više 200 pa ranjenih, največ od delavcev, ker je policija med delavce streljala, delavci pa so po večini bili brez orožja. No, mislimo, da bo tudi sedanje madžarske strahovlade enkrat konec.

Zločin madžarskih fašistov. Madžarski fašisti so pred nekaterimi tedni v zaporu v Budimpešti ubili g. Božidarja Severja. On je bil član razmejivne komisije. Ko je lani nekoč prestopil mejo, so ga Madžari zgrabili, zaprli in na smrt obsodili. Naša vlada se je pri madžarski vladi zavzela, da bi Severja izpustili. Da bi to zabranili, so ga sedaj Madžari v ječi vaklali. Surovosti!

Francoska in Nemčija sta si hudo v laseh. Nemci niso hoteli plačati vojne odškodnine Francozom. Zato so jim Francozi z vojniki zasedli „Ruhrgebiet“, kjer so največji nemški rudniki in najjačje nemške tovarne (fabrike). Vsakšni den se Francozi in Nemci bole pisano gledajo drug drugega. V Nemčiji bi nekateri radi cesarja nazaj dobili in potem Francozom vojsko napovedali pa je ven stišali s svoje zemlje. Socijalisti, ki hočejo naprej imeti

svojo republiko in neščejo, da bi gospod „Kaiser“ še enok zavlada, so jim trnok proti. Če Nemčija v kratkem nede v red prišla, se lahko zgodi, ka de prišlo doma do bojne med monarhisti in republikanci.

Bolgarija. Kaj more dober državnik napraviti in koliko haska more prinesiti svojemu narodu, to se vidi pri Stambolijskem. Stambolijski je danes prvi mož v Bolgarski. On vodi celo politiko. On hoče mir, posebno z našo državo. Zato se je bolgarski denar zelo dvignil od tistega časa, kar on vodi državo. Sedaj pa dosegel nekaj posebnega. Po mirovni pogodbi bi morala Bolgarska plačati 2 in ¹/₄ milijardi zlatih frankov vojne odškodnine. Stambolijski je dokazal velesilam, da Bolgarska toliko ne more plačati. Ker so velesile videle, da bi Bolgarska rada plačala, pa ne more in ker se je prepričala (spoznala), da Stambolijski dela na to, da bi bil mir in da je proti vojni, so velesile Bolgarski od dolga pustile 1 milijardo in 700 milijonov zlatih frankov in ji sedaj ne bode trebalo plačati več kakor samo 550 milijonov. Srečna država, srečni Bolgari! V sili se pozna, kdo je dober politik in dober gospodar! Tudi nam v Jugoslaviji bi godilo (dobro spadnola), ako bi imeli kakega Stambolijskega. Pa ga ni, in to je škoda.

Rusija. Ljenu je zopet bolan (be- težen). V Moskvi leži. Vlada je poklicala zdravnike iz Nemčije, da bi ga vračili. Za Rusijo bi to bil hud udarec, če bi njegov voditelj umrl ravno sedaj, ko se država počasi v red spravlja.

Umrila je na Italjanskem Milena, ki je bila prej črnogorska kraljica. Ona je mati italjanske kraljice Jelene in stara mati našega kralja. Njen mož kralj Nikita je umrl lani. Kraljica Milena je bila znana krasotica. Neki angleški potopisec jo je videl, ko je bila 60 let stara. In rekel je o njej, da mora priznati, da je ona najlepša žena, kar jih je kedaj videl.

Avstrija nede več imela vojakov. Sami so prišli do te pameti, da jim vojske netrebe. Koliko milijard si bodejo vsako leto prišparali (prihranili) in je lahko za kaj bokšega potrošili. Kak dobro bi bilo, če bi tudi mi v Jugoslaviji malo manje za vojsko potrošili pa bi država za prišparane peneze hrame (hiše) postavila za svoje uradnike, ali pa ceste popravila in železnice gradila. Pa tak jeste, što vsikdar samo na bojno misli, ta drugo ni vidi in pozabi, da što šče dobro vojsko imeti, potrebuje še kaj drugega tudi in ne samo puške in kanone.

Grčija uvedla gregorijanski koledar. Na Grškem je stopil 2. t. m. v veljavo gregorijanski koledar. Dosedaj je veljal v Grčiji pravoslavni koledar.

Listnica uredništva.

Gospod Ivan K. v Gornji Lendavi. Dopi- suite pridno. — Gospod Josip P. v Beltincih. Zglasite se pri priliki osebno pri nas. Zaževa se bo uredila brez težav. — Gospod K. Š. v Križevcih. Seve, to ne gre. Pritožite se. Ako želite daljnih informacij, blagovolite se pri priliki zglasiti pri nas. Uredništvo.

Predvojni negažirani dolgovi.

Delegacija ministrstva financ objavlja uradno:

Gospod finančni minister je na poziv reparacijske komisije v Parizu z odlokom z dne 9. marca 1923 D. br. 4417 odredil, da naj se vse obveznice prevojnih negažiranih dolgov bivše Avstro-ogrske monarhije, — ki so na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in jih mora naša država prevzeti v plačilo, — vzamejo iz obteka in zbero pri generalni direkciji državnih dolgov.

Na podlagi tega odloka pozivljam vse

imeti navedenih obveznic, da naj jih najdalje do 13. aprila 1923 izroče finančnim ustanovam, ki so določene, da izvrše ta posel.

Obveznice, ki se ne bi odvedle — ne glede na to ali so žigosane ali ne — se ne bodo upoštevale pri razdelitvi predvojnih dolgov in ne bodo konvertirale v papirje naše države. Nove obveznice bodo dobili samo oni, ki so izročili državi svoje stare obveznice.

Obveznice bodo sprejemali:

1. Generalna direkcija državnih dolgov;
2. Okružne in sreske finančne uprave na teritoriju Srbije in Črne Gore;
3. Oblasna finančna direkcija v Novem Sadu in njene podružne in sreske finančne uprave;

4. Finančna delegacija v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu ter vsi davčni uradi na ozemlju Bosne, Hrvatske, Dalmacije in Slovenije.

Obveznice se bodo jemale iz obteka po določenih pravilih D. br. 4019 z dne 9. avgusta 1920 (Uradni list 97/313 z dne 23. avgusta 1920) na isti način, kakor so se jemale iz obteka obveznic vojnih posojil.

Obveznice, ki niso v rokah lastnikov samih, marveč so deponirane in hranjene iz kateregakoli naslova pri bankah, državnih ali privatnih ustanovah ali privatnih osebah, morajo odvesti oni, ki jih shranjujejo in jih upravljajo. Shranjevalci so lastnikom materialno odgovorni za škodo, ki bi utegnili zadeti lastnika, ako se obveznice ne bi pravočasno odvedle.

To pa velja samo za obveznice, ki se nahajajo na našem ozemlju. Glede obveznic, ki so deponirane v inozemstvu, se bo postopek pozneje določil.

Ustanovam določenim da jemljejo obveznice iz obteka, naj se izročajo izključno samo obveznice, ki so bile žigosane z našim žigom.

Vse ostale obveznice to so:

1. Obveznice, ki slučajno niso bile žigosane — torej sploh ne žigosane;
2. obveznice, ki so žigosane poleg z našim žigom tudi še z žigom kake tuje države (Avstrijske, Madžorske, Češke itd.) in
3. obveznice ki so žigosane samo, z inozemskim žigom; naj se pošljejo v denarnem pismu neposredno gene-

ralni direkciji državnih dolgov v Beogradu.

Pošiljatvi je priložiti kolekaprosto prošnjo v kateri morajo biti navedene predložene obveznice po njih vrsti, emisiji, po seri-jah in številkah ter nominalni vrednosti.

Za prejete obveznice bodo izdajala finančna oblastva in davčni uradi strankam reverze (prejemna potrdila), podpisane po dveh uradnikih (po uradnem predstojniku in še enem uradniku) in opremljene z uradnim pečatom. Te reverze je treba skrbno shraniti, ker se bodo izdajale nove obveznice samo proti vrnitvi reverza.

JOŽEF ZRINJSKI

v MURSKI SOBOTI, Glavni trg

popravlja dežnike in
brusi nože in britve

Črevlji, cipeli!

Črevlji, cipeli!

Izdelovalnica obutev vseh vrst

D. Roglič, Maribor

Koroška cesta 19

Telefon 157

Zahtevajte ilustrovani cenik!

Štufe, cajge, platno in vsefele
blago po najnižji ceni vsikdar
dobiti pri

Štefanu Smodiš

trgovina z manufakturnim blagom
MURSKA SOBOTA
GLAVNI TRG.

KAVARNA BOROŠ v MURSKI SOBOTI

se priporoča vsem, ki prihajajo po
poslih v Mursko Soboto.

Na razpolago so slovenski, hrvatski, srbski,
madjarski in nemški časopisi.

2 biljarda!

Vsikdar topla kava! Vsikdar vroč čaj!

Tiskarna Panonija Gornja Radgona

dobro in
moderno opremljena
se priporoča za točno, ceno in
hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato
zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih
potrebščin, vseh barv svilenega
in krep-papirja, pis.
papirja v kasetah
in v mapah
itd.

KNJIGOVARNICA - KNJIGARNA - TRGOVINA S
PAPIRJEV IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI
na drobno in debelo - ZALOGA ŠOLSKIH KNJIG

Najboljša in najsigurnejša prilika za šparanje!

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z. o. z.

podružnica v Murski Soboti

(poleg apoteke)

plača interese na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

8% brez odpovedi 8%

Na vekše vezane šume se plača interese po dogovori
brez odtegnjenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslu) na hipoteke in v tekočem računi.

Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.